

Էկոսան-ի փորձը ծրագրային 3 գյուղերում

Էմմա Անախասյան

Համագործակցություն Հազարամյակի
մարտահրավերների իրականացմանը
հասնելու համար

27 հոկտեմբերի, 2007թ., Երևան

WECF

Women In Europe for a Common Future

Ծրագրի խնդիրները

- Բարձրացնել հասարակության իրազեկությունը հիգիենայի և առողջության համար վտանգների մասին՝ կապված վատ սանիտարական պայմանների և ջրամատակարարման հետ
- Դպրոցի համար կայուն, անվտանգ և մատչելի ջրահեռացման համակարգի ստեղծում
- Էկոսան-ի և կեղտաջրերի կառավարման մոտեցումների ներմուծում
- Կեղտաջրերի աղտոտվածության կրճատում

Ծրագրում ընդգրկված գյուղերը

Հայանիստ

- Հայանիստը գտնվում է կաթսայաձև և ճահճային տարածքում, ուր բարձր է ստորգետնյա ջրերի մակարդակը
- 2440 բնակիչ, 90%-ը՝ փախստականներ

Ֆանտան

- 1200 բնակիչ

Չորաղբյուր

- 2500 բնակիչ

ՀԿՀԱԱՇՄ-ի գործունեությունը

- Համայնքի մոբիլիզացիա՝ Կանանց կոմիտեների ստեղծման միջոցով
- Երեխաների ներգրավում իրազեկության բարձրացման քարոզարշավում նորարարական ստեղծագործական մոտեցումների միջոցով (Էկոխադեր, ցուցահանդեսներ, գրքի ստեղծում)
- Իրազեկության բարձրացման քարոզարշավ (դասախոսություններ, սեմինարներ, հանդիպումներ)

ՀԿՀԱԱՇՄ-ի գործողությունները

- Դպրոցական երեխաների մակաբուժական հետազոտություն
- Վարակված երեխաների բուժում
- Դպրոցի էկոսան զուգարանի նախագծում և կառուցում

Չրահեռացումը Հայանիստում

- Հորատիպ գուգարաններ 1մ խորությամբ
- Չուգարանի և կենցաղային կեղտաջրերը թափվում են դրենաժներ
- Դրենաժային ջրերն օգտագործվում են ոռոգման նպատակով
- Հողի և ստորգետնյա ջրերի աղտոտվածության բարձր ռիսկ

Միջնակարգ դպրոցը

- 350 աշակերտ և 26 ուսուցիչ
- Դպրոցի շենքի անմխիթար վիճակ
- Հորատիպ գուգարան՝ դպրոցի բակի անկյունում
- Շատ մոտ դրենաժային ջրանցքին

Հայանիստի դպրոցը

Հայանիստի դպրոցի զուգարանները

Հայանիստում երեխաների ուսուցում

Training Course on Ecosan
in pilot village Hayanist, Armenia

Photo AWHHE

Հայանիստի էկոսան գուգարանը

Հայանիստի էկոսան գուգարանը

Ֆանտանի միջնակարգ դպրոցը

- 173 աշակերտ և 18 ուսուցիչ

Ընտանեկան զուգարան

Շահագործումը և պահպանումը

- Ուսուցողական նյութեր, տեղեկատվական թերթիկներ, պլակատներ զուգարանի օգտագործման և պահպանման վերաբերյալ
- Չուգարանի մաքրության համար պատասխանատու անձը (հավաքարարը) ամեն օր հետևում և մաքրում է այն

Արդյունքները

- Մաքուր, անվտանգ և տաք սանհանգույց
- Երեխաների ձեռք բերած գիտելիքները հիգիենայի պահպանման, ձեռքերն օճառով լվանալու կարևորության մասին
- Բնակիչների տեղեկացվածությունը էկոսան-ի վերաբերյալ
- Կանանց ակտիվ ներգրավվածությունը դպրոցականների բնապահպանական կրթությանը

Քաղաժ դասեր

- Էկոսան-ի ստեղծումը հատկապես նպատակահարմար է կենտրոնացված ջրամատակարարումից և ջրահեռացման համակարգից զուրկ շրջաններում
- Առողջ համագործակցություն դպրոցի աշխատակազմի և ՀԿՀԱԱՇՄ-ի միջև
- Դպրոցականների բնապահպանական կրթություն
- Գյուղաբնակների կողմից նոր տիպի զուգարանի համակարգի ընդունում

Քաղաժ դասեր

- Կարճատև փորձնական ծրագիրը կարող է ծառայել որպես օրինակ ոչ միայն Հայաստանի այլ գյուղերի, այլ նաև Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի շատ երկրների համար
- Անհրաժեշտ է առավել ակտիվ և ֆինանսական օժանդակություն՝ դպրոցների և ընտանիքների համար էկոսան զուգարանների կառուցման նպատակով

Քաղաժ դասեր

- Ջրահեռացման , մասնավորապես անվտանգ ջրահեռացման վերաբերյալ օրենսդրության անհրաժեշտություն
- Հաջորդող ծրագրեր՝ դպրոցների և ընտանիքների համար ավելի շատ էկոսան զուգարանների ընդգրկմամբ

Շնորհակալություն